T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 355
KARAR NO : 2016 / 396
KARAR TR : 26.9.2016

ÖZET: Dava dışı milletvekilinin danışmanı olarak çalışan davacı tarafından, iş aktinin hukuka aykırı sebeplerle feshedildiğinden bahisle, alamadığı mali haklarının tazmini istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.D.
Vekili : Av.E.D.
Davalı : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Vekili : Av.T.Ş.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının davalı kurumda milletvekili olarak görev yapan M.M.'nun danışmanı olarak 17/10/2012 tarihinden 16/06/2014 tarihine kadar fasılasız ve nizasız çalıştığını; davacının aldığı son aylık tutarının 5500 TL civarında olduğunu; davacının İzmir milletvekili olan M.M. bulunmadığı durumlarda İzmir de temsilcisi olarak bulunmakla, onun işlerini ve görüşmelerini yapmakla, iletilmesi gereken bilgi, belge ve isteklerin milletvekiline aktarımıyla, gereği için verilecek talimatların ilgili yerlere ulaştırılmasını sağlamakla, milletvekilinin İzmir'e gelip alan çalışması yaptığı zamanlarda da kendisine eşlik etmekle ve son olarak milletvekiline düşünsel danışmanlık yaparak İzmir de olup bitenleri, istek ve havayı, kamuoyunun kanaat ve beklentilerini kendisine aktarmakla görevli olduğunu; milletvekili M.M. tarafından, davacının aldığı ücretin bir kısmının kendisinden istenmesi ve davacının kabul etmemesi nedeni ile kendisine verilen tüm görevleri eksiksiz, layıkıyla yerine getiren davacının iş akti süresinden önce feshedildiğini;

Feshin haklı bir nedene dayanmadığını, davacının hafta içleri 09:00 - 19:00'a kadar normal mesai saatinde ve ek olarak mesai bittikten sonra milletvekili ile alan çalışmalarında bulunduğunu, normalde 08:00 de başlayan mesaisinin gece 01.00'lere kadar sürdüğünü, resmi bayramlarda protokol görevinde olan milletvekilinin sürekli yanında bulunduğunu ve bu şekilde çalışmaya devam ettiğini, dini bayramlarda ise bir gün izin yaptığını ve diğer günlerde M.M.'nun ziyaretlerine refakat ettiğini, bu şekilde üzerine düşen görevleri layıkıyla yerine getirdiğini; fakat buna rağmen iş aktinin hukuka aykırı nedenle feshedildiğini ve mali haklarının kendisine verilmediğini belirterek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, brüt 5.000.- TL kıdem, 3.000.- TL ihbar, 2.000.- TL fazla çalışma ücreti, 500.- TL hafta tatili ücret ile 500.- TL ulusal bayram ve genel tatil ücretinin aktin haksız yere fesih tarihi olan 16/06/2014 tarihinden itibaren bankalar arası mevduata uygulanan en yüksek faiz oranıyla birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemi ile 11.03.2015 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 2.İŞ MAHKEMESİ;5.10.2015 gün ve 2015/193 Esas, 2015/494 Karar sayılı kararında aynen "Davacının İzmir Milletvekili olan M.M.'nun danışmanı olduğu, milletvekili danışmanının görev ve unvanı ile hizmet sözleşmesi imzaladığı, davacının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 6253 Sayılı Kanuna göre istihdam edildiği, 4857 sayılı İş Kanununa göre çalıştırılmadığı, sözleşmenin feshinin bildirilmesi işlemi idari bir işlem olup davacının talebinin de idari işlemlerden kaynaklanan maddi kayıpların giderilmesine yönelik olduğu, bu nedenle İdare Mahkemesi görevli olduğundan Mahkememizin görevsizliğine, görevli mahkemenin Ankara İdare Mahkemesi olduğundan dava dilekçesinin bu nedenle reddine karar verilmiş olup aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur." şeklindeki gerekçesi ile açılan davada Mahkemenin görevsizliğine karar vermiş, karar davacı vekiline 13.11.2015, davalı vekiline 23.11.2015 tarihinde tebliğ edilmiş, süresinde temyiz edilmediğinden 02.12.2012 tarihinde kesinleşmiş ve bu şekilde karara şerh edilmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı gerekçelerle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 10. İDARE MAHKEMESİ;12.04.2016 gün ve 2016/178 Esas sayılı kararında aynen "Dava konusu uyuşmazlıkta, davacının istihdam şeklinin 657 sayılı Kanunda tanımlanan kamu personelinin istihdamı şekilleri arasında yer almadığı, istihdamının 6253 sayılı Kanun'un 30. Maddesinin üçüncü ve beşinci fikraları uyarınca sağlandığı, anılan maddenin üçüncü fikrasında, "kadro şartı aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın" çalıştırılacağının belirtildiği, buna göre davacının hizmet sözleşmesi ile çalıştırıldığı, sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde ancak 6253 ve 657 sayılı Kanun hükümleriyle diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde işlem yapılacağının hükme bağlandığı, davacının talebi olan kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla çalışma ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti gibi kavramların, davacının hizmet sözleşmesinden kaynaklanan, özel hukuk hükümlerine tabi talepler olduğu görüldüğünden, bakılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır." şeklindeki gerekçesi ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli yargı dosyası da temin edilerek dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın

katılımlarıyla yapılan 26.9.2016 günlü toplantısında:

İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmediğinden görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, dava dışı milletvekilinin danışmanı olarak 17/10/2012 tarihinden 16/06/2014 tarihine kadar çalışan davacının, iş aktinin hukuka aykırı sebeplerle feshedilmesi nedeni ile alamadığı mali haklarının davalıdan tazmini istemi ile açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde davacı ile davalı arasında biri 13.10.2011 tarihinde 17.10.2011 ile 31.12.2011 tarihleri arası dönemi kapsar şekilde imzalanan diğeri ise 27.03.2012 tarihinde 15.01.2012 ile 31.12.2012 tarihleri arası dönemi kapsar şekilde imzalanan sözleşmelerin dosyaya ibraz edildiği, 13.10.2011 tarihli 1. Sözleşmenin 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Yasası'nın Ek 1. Maddesine, 27.03.2012 tarihli olanın ise 6253 sayılı Kanun'un 30. Maddesine göre yapıldığı anlaşılmıştır. İş bu dosya kapsamındaki incelemeler sırasında, görev kurallarının derhal uygulanması gerektiğine ilişkin hukukun genel ilkesi gereğince, sonraki tarihli sözleşme dikkate alınarak inceleme yapılacaktır.

Davacı ile davalı arasında imzalanan 20.03.2012 tarihli sözleşmenin incelenmesi neticesinde, sözleşmenin 6253 sayılı Kanun'un 30. Maddesine istinaden imzalandığı, sözleşme süresi olarak 15.01.2012 ile 31.12.2012 tarihleri arasının kararlaştırıldığı; sözleşmenin 'Sosyal Güvenlik' başlıklı 11. Maddesinde; davacının sosyal güvenlik ve sağlık hakları yönünden 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine tabi olacağı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmüne göre Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkilendirildiği ve kurumlarından aylıksız izinli sayılmak kaydıyla sözleşmeli olarak çalıştırılacakların kendi kurumlarındaki statüleri dikkate alınarak Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkilerinin devam ettirileceğinin belirtildiği, 'Disiplin Hükümleri' başlıklı 15. Maddesinde; davacının disiplin yönünden 657 sayılı Kanun ile TBMM Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği hükümlerine ve bu hükümlerle ilgili usul ve esaslara tabi olacağı; 'Hizmet Sözleşmesi'nde Yer Almayan Hususlarda Uygulanacak Mevzuat' başlıklı 18. Maddesinde, bu hizmet sözleşmesinde yer almayan hususlarda, Milletvekillerinin Yasama Faaliyetlerinde Sözleşmeli Olarak Çalıştırılacak Danışman, İkinci Danışman ve İlave (Yardımcı) Personel Hakkında, Hizmet Sözleşmesi Esasları; 6253 ve 657 sayılı Kanun hükümleriyle diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde işlem yapılacağı hususlarına yer verildiği görülmüştür.

Yine Sözleşmenin, dava konusu olay açısından önemli olan ve sona erme koşullarını düzenleyen 16. Maddesinde; "İlgilinin görevi;

a) Hizmet verdiği milletvekilinin bilgisi dahilinde, görevinden çekildiği tarihle,

b) Hizmet verdiği milletvekilinin bu personelin görevden alınmasını yazılı olarak talep etmesi halinde,

c) Aranan şartlardan herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya bu şartlardan birini sonradan kaybetmesi halinde, görevine son verilmesine ilişkin onayın alındığı tarihte,

ç) Hakkında yaptırılan güvenlik soruşturmasının olumsuz sonuçlanması halinde, görevine son verilmesine ilişkin onayın alındığı tarihte,

d) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 13/7/1984 tarihli ve 28 sayılı Başkanlık Divanı Kararı ile yürürlüğe giren TBMM Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği hükümlerine göre Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektirir disiplin suçu işlemesi halinde, çıkarma işleminin tamamlandığı tarihte,

e) Hizmet verilen milletvekilinin herhangi bir nedenle milletvekilliği görevinin sona erdiği tarihte,

f) Milletvekili genel seçimlerinin ardından yeni seçilen bir milletvekilince. görevine devamı hususunda talep yapılmaması halinde, TBMM Başkanının seçildiği tarihte,

g) Başka bir kuruma atanması halinde, eski kurumundan ayrıldığı tarihte.

ğ) Ölümü halinde sona erer." denilmek sureti ile sözleşmeye herhangi bir gerekçe belirtilmeksizin, milletvekilinin bu konudaki talebini yazılı olarak iletmesi üzerine TBMM tarafından son verileceği düzenlenmiştir.

6253 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 'Sözleşmeli Personel' başlıklı 30. Maddesinin 3. Fıkrasında "Yasama faaliyetlerinde milletvekillerine yardımcı olmak üzere kadro şartı aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın her milletvekili için bir danışman, bir ikinci danışman ve ilave bir personel sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Danışmanın en az iki yıllık yükseköğretim ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından, ikinci danışmanın en az liseden ve diğer personelin en az ilkokuldan mezun olması ve ikinci danışmanın kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların personeli olması zorunludur. Bu kapsamda çalıştırılanlardan; danışmana (83.500), ikinci danışmana (73.000) ve diğer personele ise (63.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık sözleşme ücreti hak edildikçe ödenir. Bu kapsamda çalıştırılan tüm personele sözleşme ücreti dışında mali ve sosyal haklar kapsamında herhangi bir ad altında ödeme yapılmaz." denilmek sureti ile milletvekili danışmanı olarak maddede belirtilen niteliklere sahip, en fazla 3 kişiye kadar personel çalıştırılabileceği düzenlenmiştir.

Aynı maddenin 4. Fıkrasındaki; "İkinci, üçüncü ve beşinci fıkra uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılacak tüm personelin sözleşme usul ve esasları Başkanlık Divanınca belirlenir." denilmek sureti ile, danışmanlık görevini üstleneceklerle imzalanacak sözleşmelere ilişkin düzenleme yetkisinin TBMM Başkanlık Divanı'na verildiği anlaşılmaktadır.

Aynı Maddenin 7. Fıkrasındaki; "Bu madde uyarınca, aylıksız izinli olanlar hariç, sözleşmeli olarak çalıştırılacak tüm personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır." denilmek sureti ile, 6253 sayılı Kanun'a göre çalışanların 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesi kapsamında sigortalı sayılacakları düzenlenmiştir.

Tüm bu yasal mevzuat ve sözleşme hükümleri birlikte ele alındığında, görevli Mahkemenin tespiti açısından, taraflar arasında imzalanan sözleşmenin niteliğinin belirlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Zira söz konusu sözleşmenin idari sözleşme olarak nitelenmesi halinde, davanın 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi kapsamında idari yargıda, hizmet sözleşmesi olarak nitelenmesi halinde ise davanın 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında adli yargı yerinde görülmesi gerekecektir.

Bir sözleşmenin idari nitelikte kabul edilebilmesi için taraflarından birinin idare olması, bir kamu hizmetinin yürütülmesi ya da böyle bir hizmetin yürütülmesine katılınması amacı ile yapılmış olması, bu nedenle idareye özgü bir düzenlenişe ihtiyaç duyulması, idareye özel hukuk sözleşmelerindekini aşan, tek yanlı fesih, denetleme, ceza verme gibi bazı üstünlük ve ayrıcalıkların tanınmış olması gerekmektedir. (Metin Günday, İdare Hukuku, İmaj Yayınları, Ankara, 2013,s. 186). Dava konusu sözleşme bu açıdan ele alındığında, davalı idare tarafından davaya konu sözleşmenin 6253 sayılı Kanun'un 30. Maddesinin 4. Fıkrası gereğince Başkanlık Divanı'na verilen düzenleme yetkisine dayalı olarak hazırlandığı ve davalı ile davacı arasında şartları konusunda müzakere ve uzlaşma prosedürü bulunmayan iltihaki bir sözleşme niteliğinde olduğu, 6253 sayılı Kanun'un 30. Maddesinde de belirtildiği üzere sözleşmenin, milletvekillerinin yasamaya ilişkin faaliyetleri sırasında kendilerine yardımcı olacak kişilerin belirlenmesi amacı ile yapıldığı ve bu anlamda bir kamu hizmetinin yürütülmesine yardımcı olunması unsurunun mevcut bulunduğu, son olarak sözleşmenin 16. Maddesinde davalı TBMM'ne başkanlığına tek taraflı fesih yetkisinin tanındığı anlaşılmakla, sözleşmenin idari sözleşmenin tüm unsurlarını taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Her ne kadar Ankara 10. İdare Mahkemesi'nce, davacının istihdam şeklinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilen istihdam şekilleri arasında yer almadığı belirtilmiş ve bu nedenle davanın hizmet sözleşmesi kapsamında adli yargı yerinde ele alınması gerektiği iddia edilmiş ise de; davacı ile davalı arasında imzalanan sözleşme ile davacının yürüttüğü faaliyetin bir kamu hizmetinin yerine getirilmesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, nitekim taraflar arasında imzalanan sözleşmenin pek çok maddesinde de bu tespiti doğrular şekilde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na atıf yapıldığı anlaşılmakla, Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin görevsizlik kararında belirttiği gerekçelere katılmak mümkün değildir.

Son olarak taraflar arasında imzalanan 2011 tarihli sözleşme dikkate alınarak, 2919 sayılı eski TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Yasasına göre davaya adli yargıda bakılması gerektiği iddia edilebilir ise de; bu dönemde milletvekili danışmanı olarak çalışacaklara ilişkin esasların yine Başkanlık Divanı tarafından 1990 tarihinden 2006 tarihine kadar yayınlanan kararlarla belirlendiği, sözleşmelerin yine iltihaki nitelikte olduğu, bir kamu hizmetinin görülmesine katılma amacı ile yapıldığı ve davalı idareye üstün hak ve yetkilerin tanınmasına ilişkin maddelerin olduğu görülmekle, sözleşmenin 4857 sayılı Kanun kapsamında bir hizmet sözleşmesi olarak nitelenmesinin mümkün olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yeri görevli olduğundan, Ankara 10.İdare Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 10.İdare Mahkemesi'nin 12.04.2016 gün ve E:2016/178 sayı ile yaptığı BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 26.9.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN